

REDACȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. 2 "
Nrii de Duminecă pe
an 4 cor.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Ungurii și politica mare.

De Ioan Russu-Șirianu.

De când soartea Țării ungurești e strâns legată cu Austria, bărbați cari să joace rol mare în politica externă a monarhiei n'au prea eșit din sânul nației maghiare. Ahea în deceniile din urmă s'a ilustrat contele Andrassy.

Neam de temperament fiind, nu se prea află printre dânșii oameni cu calitățile necesare diplomatului care trebuie să știe tăcea, răbda și mai ales — cântări.

Luăm, în privința asta, ca mărturie pe Szemere Miklós, care acum de curând a scris o broșură intitulată «Ave Caesar» !... lată cum începe:

De când Eugen de Savoya a încheiat pacea dela Pasarovitz, nici odată Austria n'a avut așa prilej strălucit și nici Ungaria n'a avut prilej mai bun să exploateze situația externă, pe toată linia, dar mai ales la sud, în favorul nostru, de cum îl are azi. Victoriile lui Oyama și Togo, falimentul autocratiei rusești și revoluția internă au fost arătări miraculoase.

Am spus în persoană contelui Goluchowsky, acum doi ani, că înfrângerea sigură a Rușilor trebuie cântărită serios. Să fim în clar cu planurile noastre, să știm ce cioplăm din noua situație politică. Am și scris de douăori despre asta, dar n'am făcut nimic.

Imputarea din urmă n-o merită însă coaliția, din care face parte și dl Szemere.

Coaliția a făcut adică mult de un an încoaci. Rău e numai, că n-a făcut așa după cum e logic: să ajute adică pe Goluchowsky și în definitiv pe M. Sa, a duce la îndeplinire planuri pentru realizarea cărora într'adevăr situația externă se arăta favorabilă, după cum bine a observat și dl Szemere.

Coaliția maghiară a făcut însă contrarul. În loc să ajute *monarchia*, interesele mari și generale ale *tuturor popoarelor* din Austria și Ungaria, a aruncat țara într'o anarhie cum n'a mai fost și întregii monarhii i-a creat astfel o situație precară. Numai și numai pentru a scoate o concesie militară dorită exclusiv de coaliție, concesie, pe care nainte cu un an și Andrassy, șeful coaliției, spunea, că nu s'ar putea ajunge fără a sgudui însăși temeliile monarhiei.

Așa s'a ajuns de Serbia și Bulgaria a îndrăznit să încheie o uniune vamală pentru desființarea căreia Austro-Ungaria a trebuit să amenințe strașnic, așa s'a ajuns ce nu s'a mai petrecut în vre-un stat constituțional european: o parte însemnată a oștirii care ne apără țara să fie întregită din — rezervă! Va să zică un fel de faliment militar, pro-

priu a vărsa, în străinătate, tristă lumină asupra stărilor din — monarhie.

Ce-i pasă însă coaliției?

Ea tocmai când ar fi trebuit să deesprigin lui Goluchowsky spre a face ca monarhia să profite de situația externă, a răsturnat întreaga ordine din stat. A făcut să pătrundă în Ungurime părerea că asta e patriotismul cel mai curat, că pentru țară nu poate fi mai înălțător decât faptul de a nu se plăti dări, a nu se da ostași, a zădărnici chiar și plătirea ori înrolarea de bună-voe, ci datoria supremă e a le da la mir fișpanilor numiți de M. Sa.

Măcar că însuși Szemere scrie:

«Altfel stă treaba cu refuzarea contingentului. Până ce era de crezut că prin asta putem presiona asupra Vienei ca aceasta să cedeze, puteam să ne folosim de un drept al nostru.

«Dar când am văzut că arma nu prinde, ci intră în propriul nostru trup și ne rănește, trebuia să sistăm lupta.

N'ați sistat-o însă, ci acum îndeosebi contra lui Goluchowsky se poartă, capul lui se cere, pe cuvânt că s'a amestecat în afacerile interne ale monarhiei, pe când în realitate el n'a solicitat decât o situație internă care să nu tragă dungă peste socotelile lui în ce privește politica externă. Până și convențiile cu statele mari ca Germania, ministerul de externe a trebuit să le aranjeze *fără parlament*.

Coaliția, floarea Ungurimei, a reușit deci să deesprigin de mal atât politica militară cât și pe cea comercială a monarhiei.

Ce vază să mai aibă atunci monarhia și bătrânul nostru monarch în străinătate? Ce mai poate face Goluchowsky în astfel de împrejurări?...

Dar cine mai întreabă de asta în Budapesta?

Acolo-i bucurie mare. Ce credeți: Kossuth Ferencz a primit felicitări dela Sârbi, pentru că într'un articol și-a bătut joc de — Goluchowsky! Dela Sârbi le-a venit în curajare: trăiască Ungaria — liberă, Ungaria care, despărțită de Austria, cum vrea Kossuth, nu ne îndoim că ar ajunge în curând pe o treaptă cu Sârbia.

Cea mai răspândită revistă politică maghiară recunoaște de altfel chiar acum, că în concertul marilor puteri europene «numai noi (monarhia Austro-Ungară) suntem o biată monarhie săracă, pipernicită, schilodită, rușinată, lovită din toate părțile și ținută în șach»...

Asta o vor domni din coaliție?

Dacă nu, calce-și odată pe inimă și lase să se facă în țară rânduială. Altfel ajungem în cât vor rade până și Sârbi de noi. Și

dau, mai presus de toate dovadă, că zădărnice a făcut contele Andrassy Gyula școală de politică esternă. Nu-l urmează nici măcar fiul său!

Coaliția și Românii. Președintele partidelor aliate, Kossuth Ferencz, a adresat d-lui Dr. T. Mihali, președintele clubului parlamentar al naționalităților, o invitație pentru a lua parte la întrunirea ce se va ținea în Budapesta la 26 crt. întru a se sfătui asupra chipului de-a ajuta familiile rezerviștilor chemați sub drapel.

Credem a ști că d-l Mihali nu va lua parte la întrunire, ci punctul de vedere al partidului naționalităților îl va face cunoscut prin o adresă pe care o va trimite președintelui coaliției.

La aceeași invitație a lui Kossuth, baronul Podmaniczky, președintele liberalilor, a răspuns simplu că «nu dorește a lua parte la sfat».

Vom reveni.

Kossuth și Românii. Kossuth Ferencz serie un al doilea articol către Români, tot pe coarda prieteniei, spunând că Ungurii și Românii n-au motive să se dujmănească ci să trăiască frățește. Vom da în numărul viitor articolul lui Kossuth.

Din întreaga scrisoare, mai însemnat este pasajul unde Kossuth recunoaște că «maghiarizarea Românilor, a unui popor de 2½ milioane (trei milioane, dle Kossuth!) este peste putință» și astfel kossuthiștii nici nu vor asta, ci numai să deesprigin prilej Românilor să învețe ungurește pentru a se putea înțelege cu Ungurii...

Fiindcă-i «peste putință» maghiarizarea, kossuthiștii s'ar mulțumi și numai cu aceea, ca să învățăm ungurește.

Și noi vrem asta, dar nu de sălă, ci să învețe cei cari au nevoie de știința limbii arpadiane.

«Românii din Statul-Ungar».

Rar a fost o carte — ori mai bine zis: un autor — prigonită în felul cum a fost prigonită cartea «Românii din Statul-Ungar» de dl Russu Șirianu.

Lunia trecută trebui să stee înaintea senatului de punere sub acuzare dela Oradea. Acolo a fost achitat, numai procurorul a apelat.

Eri, Luni, a stat la tribunalul din Arad, unde apelase adică osânda de 400 coroane ce-i dase judele cercual pentru-că din cartea susnumită nu a trimis (din București!) un exemplar procurorului din Oradea-Mare.

După apărarea isteată a d-lui avocat Dr. Iustin Marșieu, tribunalul a redus pedeapsa la 40 cor. Procurorul n'a făcut apelată. Dl Russu n'a apelat nici d-sa. Bine că a scăpat cu atâta.

VÂNZARE MARE pentru transportare
toată marfa din magazin: articole
de sticlărie, porcelan și lămpărie se
vânză cu preturi foarte reduse

de prăvălie.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert
liferant de curte a Ait. Sale
archiducelui Iosif
Arad, str. Atczél Péter Nr. 1.
Telefon de oraș și com. 239.

După bal.

— Criza. —

Balul de Curte, de Duminică seara în Viena, a jucat un rol oșebit în chaosul stărilor actuale politice. O grămadă de apariții, cari între împrejurări normale treceau poate neobservate, între cele de azi au fost interpretate și restălmăcite într'o fecundă variație.

Astfel se spunea că M. Sa a chemat la sfat pe toți comandanții corpurilor de armată din Ungaria, cu care s'a înțeles privitor la eventualitatea absolutismului. Fapt e că comandanții de corp ca în toți anii așa și de astă-dată, au luat parte la balul Curții.

Se istorisește și despre un incident ce s'a petrecut în sala balului.

Majestatea Sa a tratat ostentativ de rece pe archiducele Leopold Salvator, care după ce a fost scurt agrăit de M. Sa, numai de cât și-a căutat nevasta și a părăsit balul. Cauza se zice, că e pentru cunoscuta broșură a contelui Sternberg, care propunea numirea de regent a archiducelui Leopold Salvator, pe lângă M. Sa.

Evenimentele mai nouă în criză sunt următoarele:

Baronul Fejérváry la Viena.

Se anunță din Budapesta: Baronul Fejérváry Géza, ieri după amiază a plecat din nou la Viena. Călătoria ministrului președinte se zice, că a fost solicitată de greutatea nouă, ce s'au ivit în chestiunea convențiilor comerciale.

Afacerea Rudnay.

Ziarele din Budapesta sunt informate, că afacerea Rudnay se va termina prin demisiunea acestuia și nu a lui — Kristóffy. Comitetul Casinei a finit ieri ședință în chestiunea eschiderei lui Rudnay și a hotărât să supună afacerea adunării generale.

Scandalele din comitate.

Se anunță din Miskolcz, că ieri s'a făcut acolo instalarea noului fișpan Brezovay Sándor în prezența unui membru al congregației. Orașul a fost asediat de miliție.

În comitatul Abaujtona, mai mulți protopretori au refuzat fișpanului subordinația. Astfel în Szeps, ieri a fost scos din oficiul său fibirăul Gyulasy cu forță brachială. Interesant e a se ști, că aceasta s'a făcut prin fostul fibirău din Șiria *Paris Gábor*, care la noi a fost suspendat pentru mituiri și care, în vremurile acestea prielnice pentru astfel de existențe, a ajuns vicișpan în Abauj.

Alte păreri.

Chestia înființării unui ziar românesc la Budapesta e discutată și în presa României.

Părerea «Cronicei».

«Cronica» din București după ce înșiră câteva motive pentru înființarea noului ziar scrie:

«Oșebit de acestea mici și neînsemnate motive, unul ni-se pare nouă mai hotărâtor de cât toate. Pe dușman nu trebuie să-l aștepti să vie el la tine, ci trebuie, ca acolo unde este el mai tare, acolo să mergi să-l dobori, cu aceleși arme, cu care el se împotrivesște ție.

«În Ungaria propriu zisă, adică la Budapesta presa se bucură de o mai mare libertate și dovada o fac gazetele ungurești! Pentru ce nu s'ar folosi de acest privilegiu și o gazetă românească?»

Va să zică frații din București așteaptă, ca noul ziar budapestan «să doboare pe Unguri acolo unde ei sunt mai tari»...

Ni-se pare, că prea le pune sarcină mare viitorilor luptători români budapeșteni.

Din Budapești Hirlap.

În zilele din urmă a anului trecut, deputații naționali români ai parlamentului, au hotărât să înființeze aici în Budapesta un ziar politic român cu un capital de 250.000 coroane. Pentru ca să adune suma aceasta respectabilă, cu care nu s'a pornit încă nici un ziar românesc, au făcut emisi de acții, apelând la aderenții politice naționale române, ca să semneze fiecare după putință, acții. Semnarea acțiilor, deși în privința aceasta inițiatorii ziarului contau mai mult la băncile românești de cât la particulari, merge foarte greu și probabil proiectata întreprindere nici nu se va înființa. Nu atât din lipsa banilor, ci pentru motive de altă natură. O parte respectabilă a politicienilor români, nu este prietenă a ideii, ca Budapesta să se improvizeze de centru al acțiunii de presă românești. Ei au temerea, ca prin aceasta nu numai va scădea importanța politică a unor centre din ținuturile românești, ci că sub influența atmosferei politice a Budapeștei, politica națională română va deraila de pe calea sa tradițională. Nu va înainta paralel cu tendințele antimaghiare vieneze, ci luând poziție tocmai pentru aspirațiile maghiare împotriva Vienei, se va sili să-și organizeze aspirațiile în cadrele organizațiunii statului maghiar de sine stătător și neatârnat de Viena.

Temerea aceasta nici nu e tocmai neîntemeiată, pentruca în grupul activist al politicienilor naționaliști români devin tot mai numeroși aceia, cari cred, că românimea nu s'a putut afirma în cadrele politice maghiare și a statului maghiar tocmai din pricina, că acățându-se simplamente de frânghia aspirațiilor de mare putere vieneze, își provocau oare cumva din capul locului neîncrederea maghiarimei împotriva ori căror aspirații politice ori naționale, ale lor.

Opiniunea publică maghiară de aceea nu le înțelege scopurile, pentrucă-i consideră de simple instrumente ale aspirațiilor de putere vieneză. Dacă politicienii români își modifică tactica lor greșită de până aci și vor nizu să-și realizeze aspirațiile nu în detrimentul independenței maghiare, ci vor afla între acestea două nexul reciproc, atunci nici un motiv nu va avea maghiarimea a rămânea față de dânșii și pe mai departe, pe punctul de vedere al refuzului oblu.

Între politicienii naționaliști români, sunt mulți cari simțesc, că neschimbând asupra tacticei, se izolează formal și va fi cu neputință chiar și colaborarea cu celelalte naționalități. Cu Sârbii doar, nici acuma nu mai pot merge alătura, pentrucă Sârbii nu s'arată dispuși, în actuala luptă de drept public, a lua atitudine pentru Viena, contra maghiarimei. Concluzul din Fiume a dovedit, că nici adevărata opiniune publică croată nu mai este dispusă, a se da și pe mai departe drept instrument în mâinile Vienei contra tendințelor maghiare, deși în calculul constant al cercurilor reacționare vieneze, Croația era punctul arhimedic, din care în orice vreme se poate scoate din ținți statul independent maghiar. Toate aceste apariții sunt dovezi certe, că politica de naționalități nu numai ca tactică, ci și ca esență trece prin o astfel de evoluare, care face imposibilă, ca de acum înainte politica vieneză să pună în mișcare naționalitățile contra aspirațiilor maghiare.

Săptămâna trecută o foaie vieneză clericală și antimaghiară se plângea amar, că naționalitățile își împlinesc tot așa de puțin datoria față de împărat, ca și clerul. În actuala luptă, locul amândurora ar trebui să fie pe partea politice împăratului. Clerul, luptă acolo, orbit de șovinism, în șirele coaliției, iar naționalitățile sunt nu numai independente, dar nici nu vrea să înțeleagă glasul de chemare dinspre Viena. Ar vrea însă știe cauza, de ce s'a întunecat în sufletul naționalităților amintirea laudabilei lor purtări din 1848/49. La aceasta dă răspunsul deodată două foi sârbe: «*Brank*» și «*Zastava*»: de aceea pentrucă naționalitățile ungare s'au convins, că Viena li-a folosit totdeauna de instrumente, fără a-și face ceva pentru dânsele, ba când a fost silită să lege pace cu maghiarii, totdeauna le aruncau pe ele spre a potoli furia maghiarilor.

Din România.

Scoale de corecțiune. Multe sunt lipsurile societății în mijlocul căreia trăim. Unele din acestea pot să mai dăluască; altele însă nici o zi, dacă voim, ca răul la care pot da naștere, să nu meargă crescând.

Într'o lucrare de curând apărută «Criminalitatea și cauzele ei în România» a dlui Gr. I. Dianu, fost director general al închisorilor, găsim următoarele date, privitoare la copiii criminali:

170	de condamnați în anul	1898;
233	»	»
187	»	»
207	»	»
296	»	»

Numărul din ce în ce mai mare al acestor câteva date vorbește de sine.

Măceluri jandarmerești.

Jandarmii ear au eselat. Din Lugoj se telegrafiază adică următoarele:

La fabrica de fer a societății pe acții brașovene din Nándorhegy (Caras-Severin) lucrătorii au proclamat greva. Se înțelege, ei erau agitați și direcția fabricii a cerut jandarmerie, pentru orice eventualitate. Duminică trei lucrători au atacat pe un jandarm, trântindu-l la pământ. Ceilalți lucrători se căzneau să-i rețină pe colegii lor; jandarmii cu toate acestea au tras în mulțime și astfel au căzut morți 9 muncitori ear alții mulți sunt greu răniți. Dela Caransebeș au plecat acolo două companii re soldați (reg. 43).

Privitor la măcelul dela Bilke, întâmplat cu prilejul alegerii de primar, se telegrafează de asemeni, că ~~dintre cei răniți au mai murit 10 inși.~~ Și acolo au fost trimiși soldați.

Inmormântarea protopopului Constantin Gurban.

Falnicul stâlp al neamului și al bisericii sale, fericitul în Domnul protopopul Constantin Gurban, acoperit de glia rece, zace deja de ieri în mormântul și pământul lui gătit de mâna a tot puternicului D-zeu.

O mulțime de prietini și popor, cu un cuvânt toți cei ce-au avut știre de dureroasa întâmplare, cu lacrimi în ochi alergat-au la cosciugul lui rece și mut pentru ca să dea rămășițelor sale ultimul onor și ultimul salut de despărțire.

Liturgia în decursul căreia s'a adus în biserică Ineului rămășițele pământești ale defunctului protopop, a fost pontificată de P. C. Sa Vasile Mangra, asistat de P. C. Sa Roman R. Ciorogar, protopresbiterii Ioan Georgea și Cornel Lazar, preoții: Zaharie Milian, Augustin Mihulin, Alexiu Vesalon, Ioan Petraș, Cornel Ursuț, Iosif Vuculescu Nic. Drăganca, Ioan Popoviciu, Dimitrie Popoviciu, George Morariu, și Ioan Iercoșan, diaconii: Dr. Iustin Suci, Enea Joldea și Cornel Lazar.

Răspunsurile liturgice și funebre le-a executat corul institutului teol. ped. sub conducerea profesorului Trifon Lugojan.

Sicriul acoperit de nenumărate cununi fost încunjurat de nemângăiata fică, ginere nepoți și multe alte rudeni de ale reposedatului.

După finirea prohodului P. C. Sa dl Roman R. Ciorogariu, prin o cuvântare foar

frumoasă, scoțând în relief cu deosebire caracterul și ținta vieții repositului, îndeamnă poporul și publicul ascultător să urmeze calea bătută de acest mare bărbat al neamului și al bisericii sale, iar jalnicei și nemângăiatei familii îi adresează cuvinte pline de mângâiere. După acest act, convoiul însoțit de glasul jalnic al clopotelor plecă spre cimitirul unde aveă să fie astrucat.

Intre cei mulți ce au participat la îngropăciunea ficiertatului protopop am putut însemna pe următorii: Dr. Ioan Suci, Mihai Veliciu, Vasilie Goldiș, Procopie Givulescu, George Feier, Gerasim Serb, Augustin Boțoc, N. Popa, tutor orfanal, N. Mladin (Aletea), preoții: Ioan Morar, M. Gergari, S. Micluța, Filip Leuca, Tr. Terebenț, S. Bulcu, S. Bălan, G. Moldovan, George Popoviciu, I. Moga, Iustin Monța și Arcadie Crâșnic iar dintre învățătorii Ioan Roșu, S. Hereș și învățătorii locului.

Convoiul s'a oprit naintea școalei, unde Dr. I. Suci, deputatul cercului a ținut o duioasă cuvântare, scoțând în relief luptele purtate de Const. Gurban pe teren național, iar la cimiter a vorbit învățătorul Dârlea. Toți am svârilit peste cosciug un pumn de țărăniță zicând: Fie-i răposatului amintirea vecinică!

Abonați „Tribuna“!

Abonați »Tribuna«, — *eată cum să se întâmpine unii pe alții prietenii și cititorii noștri, și toți Români de bine cari vor să spriginească pe luptătorii naționali.*

Rugăm îndeosebi pe abonenți să grăbească cu reînnoirea abonamentului, trimițând banii chiar de p'acum.

Deși în anul ce începem »Tribuna« se va înfățișa cu însemnate îmbunătățiri: se va tipări cu litere noi și pe hârtie mai bună, numărul de Duminecă (pentru popor) va fi de 12 pagini, totuși

prețul abonamentului rămâne același:

- 20 coroane pe un an,
- 10 » » jumătate an,
- 5 » » trei luni,
- 2 » » o lună.

Numărul de săptămână, pentru popor, va costa:

- 4 coroane pe un an, ori
- 2 » » jumătate an.

Îndeosebi acum, când kossuthiștii vor să otrăvească sentimentele naționale cu foaie românească scrisă după gândul lor, preoții și învățătorii români să-și socotească drept o sfântă datorie a face abonenți cât mai mulți pentru »Tribuna«.

Numai întărindu-ne unii pe alții, vom putea duce la isbândă însăși lupta pentru binele neamului.

»TRIBUNA«

Alegerile din Anglia.

Cu privire la drepturile de alegător și felul cum se fac alegerile în Anglia, mai dăm următoarele amănunte.

Sistemul de vot în Anglia e un fel de sufragiu universal, dar diferă de cel adoptat în Franța.

În Anglia, din 36 milioane de locuitori numai vre-o 7 milioane și jumătate votează, de oare-ce se cere ca condițiune alegătorului, pe lângă vârsta de 21 ani împliniți, și proba că plătește o chirie de 250 lei anual.

În oarecare circumscriptii, unde nu e decât o singură candidatură, nu se merge nici odată până la scrutin (poll), ci totul se reduce la formalitatea proclamării, care constă în prezentarea candidatului susținut de zece electori, prezidentului colegiului electoral.

Sistemul scrutinelor eșalonate pe lângă că permite alegătorilor să voteze în diferite colegii din care pot face parte, ajută și pe învingători să mărească efectul reușitei lor, și să utilizeze pentru sfârșitul campaniei electorale, victoriilor reputate la început.

La Manchester acum câteva zile dl Balfour a fost bătut cu scrumbii.

La Borton on-Trent, Lady Burton a primit dela un adversar al bărbatului ei un pumn în ceafă.

Contete Perry a fost împedecat să vorbiască la Bermondsky.

Ziarele din ambele partide deplâng aceste proceduri, dar nimeni nu pare dispus a renunța la ele.

Evoluția legilor electorale engleze în secolul al nouă-spre-zecelea a fost un model de tenacitate și de ordine.

Discuțiile din Camera comunelor n'a fost decât foarte rar turburate de violențe care în alte parlamente sunt aproape la ordinea zilei.

Educația politică a partidelor a înlăturat în totauna excesele inutile și displăcute.

Oare starea aceasta de lucruri se va schimba, și politica engleza va imita părțile cele rele ale politicii continentale?

Aceasta ar fi o mare nenorocire pentru Anglia, căci e o națiune dintre acelea, care trebuie să țină la tradițiunile ce-i fac măreția și forța ei.

Imigrări în America.

Sargent, șeful biuroului de imigrări din Statele-Unite, în zilele acestea a publicat statistica imigrărilor din 1904—1905; datele publicate luminează din mai multe puncte de vedere această chestiune importantă.

Cea mai importantă dată în această statistică e că în anii 1904—1905 au imigrat cu totul în America 1,025.499 persoane. Punctul cel mai important și întristător pentru țara noastră e că din Monarchia Austro-Ungară, — care în 1861 a fost reprezentată numai cu 14 imigrați — în cei doi ani trecuți au emigrat 275.693 de persoane și prin aceasta ocupă locul prim dintre toate statele.

Cel mai mare contingent l'a dat Ungaria. Din cele 375.693 de imigrați 163.703 sunt din Ungaria, cari după naționalitate se împart așa:

Unguri	45.300
Slovaci	51.009
Nemți	25.759
Poloni	22.007
Români	7.167
Ruteni	3.268
Izraeliți	6.238

Ceilalți au fost de naționalități diferite. Ținta celor mai mulți imigranți a fost Pensilvania pentru minele de cărbuni și fabrici, unde au călătorit 15.226 unguri, 27.552 slovaci, 13.717 nemți și 2.038 români.

Sunt interesante cifrele, cari arată starea materială a diferiților imigranți; când au

sosit pe pământul Americii. Așa de ex. 50.865 de englezi au dus în țara nouă 2,924.080 dolari, 59.495 imigranți din Germania 3,600.845 dolari; 52.368 slovaci 818.207 dolari; 46.030 unguri 695.109 dolari; 22.007 poloni 330.105 dolari.

Președintele Roosevelt a luat măsuri, să se tipărească statistica esactă a imigraților din Ungaria. Congresul probabil se va ocupa cu chestia aceasta și pentruca să pună pedici imigrărilor va înainta următorul proiect de lege:

a) eschiderea tuturor ce nu știu carte.
b) eschiderea acelor cari au ajuns anumită etate.

c) se va satori o sumă mai mare de bani pentru fiecare imigrant, pentru caz de boală sau infirmitate.

Afară de acestea vor face proiect de lege și pentru ordinea societăților de navigație, cari au mai mare parte la sporirea numărului imigraților.

Pentru noi sunt importante datele cari arată, în ce proporție a crescut numărul imigraților din monarchia Austro-Ungară dela anul 1861 încoaci.

Eată datele:

1861	13	1891	71.042
1865	518	1895	33.401
1866	87	1900	114.847
1867	392	1901	113.390
1870	4.425	1902	171.989
1875	7.658	1903	206.011
1880	17.267	1904	177.156
1885	27.309	1905	275.693
1890	56.199		

Patriotism modern.

De XIX veacuri stă un popor cu fruntea deșteaptă, cu pieptul oțelit și cu brațele vânjoase văslind pe marea viforoasă.

De XIX veacuri naia nu e de altceva ocărmită decât numai de credința neclintită, de dragosteă pentru neam.

Fost-au ore pline de urgie, când talazurile prigonierei înfruntat-au o lume întreagă subjugând nu numai sentimente bune, nu numai credință creată și tăria sufletească, ci în golul tirăniei oarbe, îngropat-au popoare, vieți cu mult mai mari, mai ocrotite, dându-le vecinicii spre eterna uitare.

Hunii, Gepizi, Avarii și Tătarii toți au fost o floare a vitejei, — o floare de o zi. — Toate aceste popoare și-au lăsat brazda lor în ogorul acesta prin sângele nostru îngrășat să aducă rodul îmbelșugat al virtuții naționale și dragostei de neam.

Ear la urmă, când destinul astfel a voit, ca alt popor mai norocos să poarte scepstrul străbun, dacă a trebuit păzit hotarul, dusu-s'a acest popor rânduri-rânduri a face din peptul lui gol un zid de oțel nestrăbătut trupei pângăritoare a creștinismului.

Varna, Belgradul și alte multe locuri vorbind de vitejia unui Ioan Corvin de Huniade nu pot tăcea despre tributul sângeros, dar plin de glorie adus binelui comun, prin brațele oțelite ale poporului Român.

Regii de odinioară ai Egiptului ridicat-au numelor lor falnice piramide, vestind lumii că au fost.

Noi Români născuți din cea gintă regină, spre a da lumii de știre că vecinic vom fi, în foile istoriei scris-am numai o simplă zicere: «Apa trece, petrele rămân».

Îngâmfarea predominantă de patimi vane, intriga josnică și murdară, fala goală nicipând nu au însoțit faptele noastre.

A bate peptul, a striga în gura mare în cafelele și în piețe publicului precepuș, nicipând nu am ținut aceste de virtute națională, de patriotism.

Fost-a sclav când-va și serv e doar și azi, dar josnic și pilot, nicipând n'a fost.

Invăţat-am toate la câte soartea noastră vitreagă rânduri de vieţi ne-a pus a învăţa;

tăcut-am atunci, când nedreptatea impusă ne sfâşia peptul de durerea conştiinţei oprimate; umblat-am cu ochii legaţi, ca să nu ne brezdeze obraji nostri lacrămile atunci, când trebuiau să curgă de palmele primite pentru drept şi adevăr;

şi şchiopătat-am atuncea, când volnicia — pentru dragostea noastră arătată faţă de neam şi glia strămoşească — zicea: că românul nu are lipsă de două picioare zdravene la cerşit!

Nu voi a mă estinde din chaosul politicii de azi a scoate la iveală pilde cunoscute; căci nu pot presupune, cumcă şi numai unul ar fi dintre cetătorii «Tribunei», carele zilnic n'ar fi informat pe deplin, de nişte bărbaţi conştii chemării lor şi vrednici de ascultat. Un singur caz concret şi nu direct politic voiu numai a desfăşura; dar după părerea mea şi acesta unul e în deajuns a lămuri în cânta situaţia generală. Şi adică:

Ştiut e cumcă în comune capacitatea politică e notariul de regulă — nu e român, dar nici ungur; ci fiind statul nostru un stat poliglot, ce poate fi notariul altce, decât un polinon de naţionalităţi, încât nici Darwin nu ar fi în stare a-i descifra originea.

Dela un atare individ ce poate oare aştepta atât statul, cât şi poporul nu numai cel român, ci şi cel maghiar? Aşa cred că afară de batjocură, alt ce nimic.

Pentruce? Eată!

S'a întâmpat într'o comună, — să o numim Folya, — că un atare notar văzând faptele bune ce le face un dascăl român pentru înaintarea poporului atât în ştiinţa umană, cât şi în conştiinţa patriotică, pentru cari fapte respectivul învăţător nu numai din partea Veneratului Conzistor din Lugoş, ci şi din partea statului a fost nu numai odată laudat şi chiar premiat, iar individul notar de şi e domn cu «ypsilon» nici un «bene merenti» nu putu primi până azi ca decor, — în creerii lui învălmăşiţi de polinoma originii sale, lăpădându-se de caracter, minte sănătoasă şi sentimentul nobil: ca bunăvoinţa şi onestitatea, — predominant numai de îngâmfare, intrigă şi infamie, acuză pe acest vrednic dascăl pentru agitare în contra ideii de stat maghiar, tot odată apelând la numele de «y» şi prin urmare la patriotism, dar dovezi nu aduce. Ear forurile superioare dau crezământ unui atare ilot.

Nu voim a descrie ce urmare tristă ar fi avut faptul acesta, dacă nu s'ar fi adevărit contrariul.

Şi dacă acest trist adevăr e patriotism căci pe semne acela trebuie să fie, — involuntar trebuie să ne aducem aminte zi şi noapte de cuvintele marelui nostru Eminescu:

«Tot ce în ţările vecine e smintit şi stărpitură,
Tot ce-i însemnat cu pata putregiunei de natura
Tot ce e perfid şi lacom, tot Fanarul, toţi Iloşii,
Toţi se scutură aicea şi formează patrioşii...»

Deci române, ţine bin în minte ce e azi patriotismul modern, dar nici când nu umbla după el.

Iosif Popovici.

Despre dreptul de-a alege al femeii.

(După «Feministák Egyesülete».)

Sălişte, Ianuarie 1906.

Nu va fi vorba despre acel drept de a alege al femeii, unde cuvântul «vot» ca rezultat al unui drept de alegere e înlocuit de multe ori prin cuvântul «corfă». Acest drept e asigurat prin legea naturei, pentru acesta nimeni nu trebuie să ia poziţie, ba din contră mulţi, dacă ar putea ar lua poziţie contrară.

Va fi vorba de dreptul de-a alege al femeii în afaceri constituţionale, în afaceri politice, sau cum i-am zice despre sufragiu universal pentru femei. E la modă şi chestia asta azi. Acesta e motivul, care m'a îndemnat să o sulevez, dar permit că nu cu pretenţia de-a mă angaja în luptă pentru ducerea lui la liman. Nu numai fiindcă nu-s competent, dar nu e nici timpul mai ales pentru cei de neamul nostru. Ne trebuie deocamdată drept de vot pentru toţi şi apoi numai pentru toate. Scopul îmi e să expun aceasta chestie, după informaţiunile, ce le-am putut câştiga, în starea în care se prezintă azi lumea mare, apoi la noi şi ici coala să adaug unele reflexiuni. Multora le va părea ciudată tema, o cred. Voiu fi poate şi ridiculizat, dar nu eu sunt vina, ci soartea neamului nostru, care încă secolul îl va ţine în apoi al altor neamuri înaintate, cari chiar şi atari cauze iau în serios. Ici coala totuşi cred, că voi expune şi lucruri pentru unul s'au altul mai puţin cunoscute, ba poate de tot necunoscute.

Cu acestea trec la obiect.

Plecând din principiul egalităţii indeosebi în state constituţionale, aproape aceleaşi argumente se pot aduce pe lângă dreptul de vot pentru femei, ca şi pentru dreptul de vot al bărbaţilor. E natural şi just, că cine e supus legilor şi cine îşi împlineste dorinţele faţă de stat să poată avea şi drept de cuvânt la formarea legislaţiunii. Principiul fundamental apoi al unui stat bazat pe voinţa poporului, e ca tot cetăţeanul, fără considerare la ocupaţiune şi dare, să aibă vot la statuirea sorţii proprii, astfel că cu reprezentarea sa să concredă pe acela care crede, că mai bine îi va valida interesele, — de sine se înţelege că

pentru validitatea acestui principiu trebuie dată posibilitatea ori căru cetăţean fără deosebire de sex.

Şi când un stat n'o face asta, când pe femeile le eschide dela vot şi astfel le eschide dela posibilitatea de a se manifesta faţă de lucruri de interes public, le inrolează în şirul acelora, cari sunt sub tutorat sau curatelă. Ba mai mult. Cel judecat la închiisoare după ce e liber îşi exercitează iarăşi cel mai frumos drept cetăţenesc, care nu se dă femeii ce în mod exemplar îşi împlineste datorinţele. Şi prin aceasta pare că nu alta ar voi legislaţiunea să arate, decât că şi bărbatul cel mai imoral şi simplu, când e vorba de-a lua parte la afaceri politice, e o fiinţă superioară femeii de spirit şi morală. Artiştii, sculptorii, poezii în femeie simbolizează mai mult virtuţile şi calităţile suleşteşti — mama e simbolul dragostei neţărmurite şi totuşi faţă de bărbatul, care se zicem în mod fatal ajunge să plătească dare, e lipsită de vot.

Se aduc multe argumente în contra acestei chestii, unele le înşir mai jos şi cu toate acestea triumful s'a ajuns în multe state.

În Svedia şi Norvegia şi în insula Islanda femeile, cari plătesc dare au drept de vot în toţi rami publici; — în Svedia o clasă de femei au drept de vot mijlocit chiar şi la alegerea membrilor cassei de sus.

În Anglia, în 1832 s'a înaintat în casa de jos prima rugare în aceasta chestie, dar fără rezultat. În 1883 numai cu 16 voturi au respins propunerea făcută în aceasta direcţie. În 1892 venind la ordinea de zi numai cu 3 voturi au respins-o. În 1897 casa de jos a şi primit proiectul de lege, casa de sus însă l'a respins. În 1904 casa de jos din nou l'a primit cu 182 contra 63 voturi, casa de sus iar l'a respins. După aceste fluctuaţiuni favorabile cauzei şi după ce femeilor în Britania mare le e asigurat dreptul de alegător în afaceri municipale, se poate deduce că cauza nu peste mult trebuie să ducă la isbândă.

În Franca, din anul trecut stă pe masa camerei un proiect, care să asigure drept de vot femeilor necăsătorite, văduve şi despărţite. În Germania şi Italia n'a câştigat în destul teren aceasta cauză. În Belgia a fost deja la ordinea zilei, dar căzu fără rezultat. În Austria cauza se bucură în cânta de teren. În luna trecută a fost în Viena o adunare, la care au luat parte peste 2000 de inşi. De faţă era şi primarul oraşului. Adunarea s'a declarat în favorul cauzei aci amintite.

Acestea sunt informaţiunile ce le am despre Europa. Despre ţara noastră vom vorbi mai târziu.

Trec la alte continente. În Zeelanda-Nouă (din 1893) şi în Australia femeile se bucură de drept

Importanţa stenografiei.

În timpul prezent arta stenografiei stă pe un nivel destul de însemnat, ea joacă o rolă importantă la toate popoarele culte.

După cercetările făcute de renumitul stenograf modern, F. H. Gabelsberger, cele mai vechi popoare: Egiptenii, Evreii, Persienii, Grecii şi Românii, mulţi secolii înainte de Christos au avut anumite moduri de stenografie, pe cari cu multă sîrguinţă şi căldură li-au întrebuiţat, respective le-au cultivat.

S'au aflat urme, cari dovedesc, că pe timpul resbelului prusiaco-grecesc, adică cu 480 de ani înainte de Christos, arta stenografiei încă a fost cultivată.

Diogen Laertiu, istoric cu renume, din jumătatea primă a secolului III. afirmă, că Xenophon, care a trăit în anii 346 înainte de Christos, a stenografat vorbirile profesorului său Socrate.

E caracteristic, că străbunii nostri, Romanii, înainte de a cunoaşte vre-un mod de stenografie, aveau mare pasiune de a contrade scrierea.

Aceasta ne dovedeste multe abreviatuiri, cari sunt întrebuiţate mai de toate popoarele culte, cum sunt: M. s. = Manu scriptum, M. p. = Mana propria, N. B. = nota bene, N-o = numero, P. S. = post scriptum, etc. = etc. cetera, & = et, m = m m, n n n, precum şi înscricţiunile diferitelor statue monumentale.

Sclavul Marcu Tulliu Tiro, care a trăit cu 64 de ani înainte de Christos, a inventat modul de scriere, prin care a fost posibilă reproducerea tuturor cuvintelor respicate de cătră o persoană în decursul vorbirii, şi astfel semnele de scriere, numite note

tironice şi-au luat numirea dela M. Tulliu Tiro.

Aceste note tironice, cari se scriau cu un stil pe nişte tăbliţe de ceară timp îndelungat au fost întrebuiţate la Romani.

Cu decăderea şi apunerea statului roman, încetat, a apus şi necesitatea stenografiei, şi astfel peste notele tironice ale lui M. Tulliu Tiro, a căzut vâlul uitării.

Abia la începutul secolului XIX, filosoful german Kopp le-a reinviat. Aceasta însă nu a durat mult timp, respective nu s'a bucurat de o viaţă îndelungată.

În secolul XVII s'a ivit din nou necesitatea stenografiei, fiind cultivată de mai multe popoare, între cari locul prim îl ocupau Englezii.

Germanii şi Francezii încă au cultivat arta stenografiei nu a obvenit însă nici un rezultat, căci nu s'au putut folosi de nici un metod practic, până ce în 1546 Dr. Kreutziger a scris cearta religioasă dintre Eck şi Melanshton dela Worms, predicile şi prelegerile lui Luther şi nişte contractive.

S'au ivit apoi sisteme de stenografie în diferite ţări, precum şi în Germania, cari însă nefiind acomodabile pentru limba germană, nu au fost durabile.

După atâta sbuciumare, la începutul secolului prezent, Gabelsberger a inventat un sistem nou şi practic de stenografie, care s'a putut aplica la limba germană, română, latină, franceză, maghiară, cehă, polonă, daneză, grecească, mediană, rusă şi bulgară.

Din aceasta schiţă palidă, făcută după diferite tractate, vedem, că împrejurul artei stenografice a fost o mişcare frebilă, o luptă intensivă, chiar şi

înainte de Christos, din ce putem conchide la însemnată şi importanţa mare a stenografiei.

E superfluu deci să ilustrez cu dovezi foloase netăgăduibile ale stenografiei, mă mărginesc numai a accentua, că arta aceasta, la noi la români e cultivată foarte puţin, faţă de ea manifestăm un indiferentism condamnabil.

Să lăpădam haina neagră a indeferentizmului şi să cultivăm după merit arta stenografiei, făcând cu aceasta un pas însemnat, important înainte.

Alex. Tănariu.

Un sfat pe zi.

Degerăturile. Spală partea degerată cu ceai de foi de nuc. După cinci minute, fricţionează-o cu o batistă de olandă muiată în alcool camforat, după-ce s'o usca presară următoarea pudră; Salicilat de bismut, 10 grame, amidon 90 grame. Seara, spre a calma mâncărimile, fricţionează cu glicerină, apă de roze a 50 grame, tanin 0,50 ctgr. Apoi pudrează cu praful de mai sus.

Ca să ai în totdeauna ouă proaspete. Să se pue, după-cum se practică în Rusia, ouăle în cutioare, după ce au fost unse cu vaselină. În chipul acesta ouăle sunt bune şi peste câte-va luni dela ouat.

Dacă îngrijeşti bine de viaţa ta, n'o să ai nevoie să invidiezi pe aceea a aproapelui tău.

*Prăvălia de delicatose, băcănie,
vin, ceai, șampanie, rum, ape
minerale și salbatăciuni - a lui*

Dürr Gusztáv

ARAD — vis-à-vis cu
Casa orașului.
N-ru de telefon 118.

**Își recomandă cele mai
proaspete delicatose cu pre-
țurile cele mai ieftine și ser-
viciul cel mai curat.**

Curmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe
candirate.
Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.
Pești marinați și în paiț. HERINGI proas-
pete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgon-
zola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNĂRII
CONSERVE — — LEGUME
Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert
„GENTRY-CLUB“
Casină, Törley și a renumitelor șampanii
franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-
aur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO
care la gust și aromă e fără pereche, în pachete
originale de câte 1,2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot
felul de

zaharicale diferite

aranjate

în cutii de lux, și — măsurate.

Mare magazin de articole de mașinării economice.

Economii și proprietarii de vii
pot face mari cruțări, dacă se vor prevedea
cu mașini economice; viticole, de cules, de
pivnițarie, din foarte bogatul asortiment al lui

Gyenge Ferencz

ARAD
PIAȚA BOROS BÉNI Nr. 15.
(Casa Dengl)

Mare magazin de Mașinării

unde se pot căpăta cele mai renumite fabricate
probate și adoptate în toate ținuturile patriei
ca cele mai excelente: **Locomotive de vapor**
și triere, pluguri de oțel sistem Sack,
grăpi pentru cultivarea solului, mașini de să-
mănat la șir și împrăștiătoare, greble, alegătoare
de neghină, site pentru alegerea grăului, sfări-
mătoare de cucuruz, tăietoare de rapi, cântare.
Uleiuri de mașini, oliv de prima calitate, pen-
tru triere, motoare și automobile. Valvolină.
Unsură diferite, saci de bucate și ponevi, curele
și alte necesități. Stropitori de vii, zdrobitoare
și prese de struguri. Instalațiunile de mori și tot
soiul de articole economice se pot căpăta cu
o o o prețurile cele mai ieftine. o o o

GYENGE FERENCZ

Magazin de mașini economice. — Piața Boros Béni 15
(Casa Dengl)

Cele mai bune condițiuni de a plăti în rate.

Cel mai căutat, mai mare și mai ieftin magazin de mașini din provincă.

Singurul mare magazin de mașini economice și de uleiuri pentru mașini.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pa-
chete originale măsurate.

Rum Jamaica

diferite soiuri veritabile

în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD

Prăvălia:
Andrássy-tér 13. sz.
Palatul Minorilor.
Telefon nr. 333.

La 6 expoziții fost premiant întâi.

Kohn József

ARAD

FABRICĂ DE OBIECTE DE METAL

Galvanisator electrico-chemic, institut de spoit cu argint, nichel, aramă și metal. Vase
vechi se țincuesc din nou. Preparație proprie de obiecte de sticlă nichelată și majolică.

Mare magazin din tot felul de articole de casă și bucatărie, precum vase de fierț din tinichea și cu smalt, lămpi de atârnat și masă.
Vane de bale, de copii și șezut, dușuri pentru case particulare și apaducte. Toate acestea se capătă gata ori când și pregătite cu gust.

Singur la mine se capătă!

Singur la mine se capătă!

Mare asortiment în Cadouri de Crăciun și Anul Nou!

Obiecte de jucării mecanice.

Atelierul de fabricate:
Batthyany-u. 32. sz.
Casa proprie.
Telefon nr. 321.

La 6 expoziții fost premiant întâi.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI		FOI PERIODICE
INVITĂRI BILETE DE LOGODNĂ <small>după dorință și în culori</small> BILANȚURI ANUNȚURI FUNEBRALE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> ● Tot felul de lucrări tipografice ● </div> <p style="margin: 5px 0;"><i>și atingătoare de această branșă</i></p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <h1 style="margin: 0;">„TRIBUNA”</h1> <h2 style="margin: 0;">ARAD</h2> <p style="margin: 0;"><i>Str. Deák Ferencz nr. 20</i></p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block; margin-top: 10px;"> ● Diferite tipăriri pentru bănci ● </div>	PROGRAME BILETE DE CUNUNIE <small>după dorință și în culori</small> ADRESE BILETE DE INTRARE
PREȚ-CURENTURI <small>în orice limbă</small> NOTE STATUTE • LIBELE CIRCULARE	<p style="margin: 0;"><i>Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.</i></p> <p style="margin: 0;"><i>Prețuri moderate!</i></p>	CĂRȚI DE VISITĂ <small>diferite formate</small> MENU PLICURI CU FIRMA OBLIGAȚIUNI
CĂRȚI în COMISIUNI		EDITURĂ PROPRIE

de vot activ și pasiv în mod egal cu bărbații chiar și la alegerea deputaților dietali. (In Australia-de-nord din 1895, în Australia-de-sud din 1900, Walesul-de-sus din 1902 și în Victoria din 1905.)

În Statele-Unite în Wyoming din 1869, în Colorado din 1893, în Utah și Idaho din 1896 femeile au deplin drept de vot egal cu bărbații la ori ce alegere chiar și pentru parlament. În 1894 au fost 25 de ani de când s'a introdus în statul Wyoming dreptul de vot pentru femei și cu această ocazie parlamentul de acolo a trimis tuturor parlamentelor din lume următoarea adresă interesantă: «Estinderea dreptului de alegător asupra femeilor la noi în nici o direcție n'a avut influența rea, din contră în multe privințe a avut bune urmări. În deosebi a făcut să dispară din acest stat fără folosire de forță fărâdelegile și sărăcia, a adus alegeri pacifice și de ordine, a adus administrație bună și a contribuit la ridicarea civilizației și cu mândrie ne provocăm la aceea, că de când femeile au drept de vot, în Wyoming nu e lipsă de asile pentru săraci, că temnițele așa zicând nu sunt goale și că crimele nu sunt necunoscute. Bazați pe aceste experiențe recomandăm ca de urgență tot statul cult să dea drept de alegător femeilor».

Statul Colorado după 5 ani dela introducerea acestui drept, mulțumit cu rezultatul ajuns, a făcut propunerea următoare tuturor statelor din America: «Având în vedere că în Colorado de 5 ani cetățenii de ambele sexuri au drepturi egale și în acest timp femeile și-au validat aceste drepturi împreună cu bărbații, așa că de oficianți s'au ales persoane mai potrivite, s'a îndreptat procedura de alegeri, s'a perfecționat legislațiunea s'a ridicat cultura generală, s'a dezvoltat simțul de responsabilitate în politică, — casa de jos propune și recomandă tuturor statelor din statele unite să introducă drepturi egale pentru femei ca și pentru bărbați».

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 Ianuarie 1905.

— **Știre personală.** Aflăm cu plăcere, că amicul nostru *Victor Tordășian* care zace de mai multe săptămâni grav bolnav în spitalul din Sibiu, se află mai bine. Ii dorim grabnică însănătoșare.

— **Boboteaza în Viena.** Ni-se scrie:

Eri s'a serbat la noi în Viena Botezul Domnului cu mare paradă, la altar au slujit d-nii preoți militari Dr. Virgil Cioban profesor și Dimitrie Iancovici, ear răspunsurile le-am cântat noi corul soldaților din regimentul de infanterie nr. 51. Două muzici militare aduceau pe soldați la biserică.

La rugăciunea pentru împărat și la sfințirea apei o companie de soldați au tras salvele de onoare întonând muzica imnului după fieștecare salvă.

Noi ne simțim veseli la inimă că putem sărbători zile mari ca acestea și aici în marele oraș. Vă rog să binevoiți a publica aceste puține rânduri în «Tribuna» numărul viitor de Duminică. *Nicolae Pârnevan*, sergent major.

— **Fișpanul Kovács Gusztáv — greu bolnav.** Din Budapesta se anunță, că starea fișpanului bătut în Dobrișin, *Kovács Gusztáv*, s'a întors spre rău. O rană dela cap s'ar fi cangrenat și nefericitul e amenințat cu intoxicația.

Se știe, că Kovács a convocat din nou cangregație pe 27 l. c., având de gând totuși să se instaleze. După semne însă, bietul Kovács Gusztáv se va instala... nu mai mult în Dobrișin, ci alt undeva — pe veci. Aceasta este însuși presimțirea lui, căci cătră un prieten, care l-a cercetat și care voia să-l mângâie, spunând, că spiritele s-au liniștit în Dobrișin și că instalarea lui va merge acum fără greutate, a zis următoarele:

— Douăzeci și șapte? Ce va fi atunci? Cu greu voiu putea merge eu la Dobrișin.

Mi-e frică, să nu merg cu totul alt undeva, mai departe.

Rana dela cap mă doare din ce în mai cumplit. Eu sunt cu totul isprăvit, prietene!

Dacă presimțirile nefericitului nu sunt exagerate, ori dacă medicii vor constata, că ranele nu se pot vindeca în interval de 20 zile, acuzații din Dobrișin — precum se anunță — vor fi din nou puși în arest preventiv.

— **Pentru biserica din Comlăuș**, cu privilegiul petrecerii dela Crăciun au solvit următorii: Reverendissimul domn protopop tractual Mihailu Leucuța, (Șiria) 10 cor., George Bogdan, (Agris) 3 cor., Virgil Mihulin, preot local 2 cor., Ioan Roșu, învățător (Buteni) 1 cor., Elena Silaghi, (Kétegyháza) 60 fil., Gavriil Șandor, învățător (Seleuș) 40 fil., Aich Nandor, (Ujszentanna) 80 fil., N. N. 40 fil. Deci suprasolviri au încurs o sumă de: 20 cor. 20 fil., iar total suma de: 248 cor. 70 fil., din care sumă detragând suma de 122 c. rămâne un venit curat de: 126 cor. 70 fil. Comlăuș, la 1/14 Ianuarie 1906. *George Brădean*, casarul corului. *Dimitrie Simea*, învățător dirigent de cor și muzică.

— **Irving.** Toate lucrurile celebrului tragedian englez Irving, care a murit astă-vară, au fost puse în vânzare prin licitație.

Pentru lucruri de nimic s'au obținut prețuri fabuloase.

Așa sabia pe care Irving o purta în rolul Richard III s'a vândut cu 1300 fr. O tabacheră pe care artistul o întrebuința în rolul Doricourt din piesa (The Billis Stratagem) s'a vândut cu 350 fr. Un scaun și masa dela palatul lui Irving s'a plătit 2600 fr. Portretul lui Irving în rolul lui Filip II s'a adjudecat pentru suma de 131.350 fr.

Alte obiecte de infimă valoare s'au vândut de douăzeci de ori mai mult decât valoarea lor.

— **Dare de samă și mulțumită publică.**

Cu ocaziunea petrecerii aranjate în 8 Ianuarie a. c. în comuna Maieru au încurs din taxele de intrare în total 210 cor. 20 bani, din care sumă subtrăgându-se erogatele cu 70 cor. 40 bani, venitul curat cu 139 cor. 80 bani, s'au administrat senatului bisericesc în scopul procurării unui harmoniu pentru corul bisericesc înființând. La aceasta petrecere au binevoit a suprasolvi următorii domni: Ioan Marta, 7 cor. 60 bani; Danila Sangoan, 5 cor.; Bachert Andre, 3 cor. 40 b.; Auchidim Partene, 2 cor. 60 b.; Adcodat Cocușiu, 2 cor. 66 b.; Hozsda György și Buchsenspaner Oszkár, câte 2 cor. 40 b.; Dr. Andreiu Monda, Alexandru Avram, Petru Hieșin, Balta Márton și Urmanesy Iános, câte 1 cor. 60 b.; Teodor Marțian, Ioan Roșu, Olajkár Sándor, Kleiner Arpad, Márton Mór și Ieronim Groze, câte 1 cor. 40 b.; Ioan Marcu, 1 cor. 20 b.; d-na Raveca Pop, 1 cor.; Silviu Corușiu, 60 b.; Leon Stefan, Wolf Gevürz, David Bulbuc, Emil Marcușiu, Dumitru Bașca, Alexandru Jorda, Gavriil Hieșiu, Ioan Sangeorzan, Silvestru Mureșan, Samson Cozonac, d-na Rode, Ioan Constantin și Pittel Albert, câte 40 b.; au suprasolvit fără a participa domnii: Dr. Ioan Mălăiu, Weichherz Lajos, câte 5 cor.; d-na Boer Jánosné, Karácsonyi Simon, câte 4 cor.; Egry Miklós, cor.; N. Rodványi, 2 cor. și Taugner Mihály, 1 cor.

Primească marinimoșii contribuenți și pe aceasta cale sincerele noastre mulțumite. Pentru comitetul arangiator. *Maieru*, la 16 Ianuarie 1906. *Danila Sangoan*.

— **Bărbatul.** Se anunță: Locuitorul din Vinga *Iovan Lazar* și-a aflat soția într'o îmbrățișare dragostoasă cu *Petru Raf*. Bărbatul infuriat i-a ucis pe amândoi.

— **Omor pe scenă.** S'anunță din Petersburg: În opera d'aici eri s'a jucat *Bajazo*. La actul al doilea, se știe Louis, ucide pe ibovnicul soției sale, Silvio. În scena aceasta cântărețul *Gernov*, care a jucat pe Louis, a lovit cu atâta putere cu un pumnal în colegul său *Slastnicov* care a jucat pe Silvio, încât *Slastnicov* a căzut pe scenă leșinat. Reprezentațiunea s'a întrerupt. Medicii i-au abzis viața actorului.

— **Lupii.** Se anunță din Sighetul Marmășiei, că acolo s'au sporit lupii în așa măsură, încât pe teritorul de vânat al arhiducelui Iosif s'a permis stăpîrea lor prin otrăvă. În urmarea ninsorilor

mari, lupii au venit până 'n sat, așa că 'n unele comune este amenințată și siguranța publică.

— **Inviat în cosciug.** Un caz interesant s'a întâmplat în comuna Bekecs cu cărcimarul *Schwartz József*. Bătrânul cărcimar era de mai multă vreme greu bolnav, aveă chinuri mari. Medicul i-a făcut injecție de morfina, care după îndepărtarea medicului, l'a pus într'o stare de totală amorțire. Cei ai casei au crezut că e mort, l-au așezat în cosciug și au făcut toate pregătirile de înmormântare. *Schwartz* însă într'astea s'a deșteptat, înspăimântând pe toți din jurul său, cari au fugit. *Schwartz* a fost îndată în curat cu cea ce s'a întâmplat. S'a sculat din cosciug, a stâns singur lumânările și a ieșit să liniștească pe ai săi. De atunci cărcimarului i-s'a făcut mai bine.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad**, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

— **x Exclusiv bere de Schwehat, cahnă de casă admirabilă; zi de zi muzică țigănească în locul de întâlnire al inteligenței Kovács și Novotny.**

INVITĂRI ȘI PETRECERİ.

— **Concertul Kneissel.** Duminică după amiazi la orele 5 cunoscutul artist A. Kneissel va da la «Crucea albă» un al doilea concert.

Iată programul ce-l va executa:

1. Mendelssohn: Concert. 2. a) H. Vinextemps: Fantasie. b) L. v. Beethoven: Romance, op. 40. c) Kneissel A.: Jocul zânelor. 3. a) Joh. Seb. Bach: Arie pe coarda g. b) Alex. Zarzyki: Mazourka op. 26. 4. M. Paganini: Concerto I. d. dur. 5. Kneissel A.: Serenade; b) Fantazie-Mazurka; c) Konzky-Kneissel: Reveil du Lion. 6. a) H. W. Ernst: Airs hongrois; b) Kneissel A.: Tarantelle. 7. a) A. Bazzini: La Ronele des Lutins; Kneissel b) Scherzo fantastique. 8. c) Arie și Fantasie Național.

Atragem atenția iubitorilor de muzică asupra acestui concert. Dl Kneissel este un artist în vioară care poate fi pus alături de cei mai celebri.

ECONOMIE.

Arad, 23 Ian.

Bucureștii — corfați! Sub titlul acesta organul din localitate «Aradi Közlöny» își arată satisfacția, că la apelul lansat de camera comercială din Arad către reprezentanții industriei și a comerțului maghiar, de a espune mărfuri la expoziția națională din București: *nu s'a aflat un singur maghiar care să răspundă și astfel expoziția națională din București e corfată din partea — Ungurilor!*

Ne spuue apoi că motivul e de caracter politic, pentrucă România sub felurite pretexte, protejiază mișcarea naționalistă între Români d'aici.

Oricare ar fi însă acest motiv, noi credem că expoziția din București va putea suporta corfa — Ungurilor. Nu știm însă cum ar suporta fabricanții Ovrei din Ungaria revanșul României, când patriotizmul de dincolo ar răspunde la aceasta presumpție ridicolă d'aci 'nainte tot prin — corfe!

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 22 Ian. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 clgr.)	17.10—17.12
Secară pe Aprilie	13.94—13.96
Orz pe Aprilie	14.84—14.86
Cucuruz pe Mai	13.90—14.92
Grâu de toamnă pe 1906	16.80—16.88

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	17.10—17.08
Secară pe Aprilie	13.98—14.08
Ovăs pe Aprilie	14.76—14.22
Cucuruz pe Mai	13.88—13.60
Grâu de toamnă pe 1906	16.86—16.78

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
1500—1800 măști metrică grâu cor.	16.00—16.20
200—250 " " cucuruz "	14.20—14.40
Semnare nominală secară:	13.60—13.80
" " orz:	14.10—14.20
" " ovăs:	13.50—13.60

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 78—100 klg.	Cor. 15.60—15.70
" 79— " "	" ————
Secară: 100 " "	12.60—12.70
Orz: " " "	13.30—13.40
Ovăs mercantil 100 klg.	12.60—12.70
" cernut " " "	—————
Cucuruz nou " " "	12.90—13.00
" vechiu " " "	—————

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 126—128 fil.; Calitate sârbească: grei părechea peste 260 klg. 127—128 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 130—132 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Convocare.

Banca Națională a României.

Adunarea generală ordinară.

Conform art. 87, 88 și 89 din statute, se aduce la cunoștință dlor acționari că adunarea generală ordinară a acționarilor va avea loc Duminecă, 19 Februarie 1906.

Adunarea generală se va ține în localul Băncii Naționale, str. Lipscani, la orele 2 după amiază.

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală toți detentorii de acțiuni la purtător sau nominative, cari vor fi înscrise sau depuse acțiunile lor până la 28 Ianuarie 1906 inclusiv, la administrațiunea centrală a băncii, sau la sucursalele și agențiile ei.

Persoanele cari au acțiunile lor în deposit liber la Casa de depuneri și consemnațiuni vor putea depune, în loc de acțiuni, recipisele acelei case.

Orice inscripțiune sau depunerea tardivă ridică dreptul de a participa la adunare.

Pentru acțiuni dau dreptul la un vot.

Nimeni nu va putea avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte 10 voturi ca mandatar, ori-care ar fi numărul acțiunilor ce ar avea depuse, sau pe care le-ar reprezenta.

Acționarii cari vor fi depuse sau înscrise acțiunile lor în termenile prescise, vor putea da procură în regulă spre a fi reprezentați prin alți acționari având dreptul de vot.

Prin excepțiune: Statul, societățile și corporațiunile, pot fi reprezentate, printr'un delegat, minorii și interzișii prin tutorii și curatorii lor, iar femeile prin orice reprezentant acționar sau neacționar.

Procurațiunile, precum și toate celelalte acte, cari dau dreptul de a asista la adunarea generală afară de acțiuni, despre care s'a vorbit mai sus, vor fi depuse, sub pedeapsa de nulitate, atât în București, cât și în sucursale și agenții, până la 16 Februarie 1906, orele 4 d. a. inclusiv.

Conform legii și statutelor, bilanțul general anual, precum și raporturile consiliilor de administrațiune și de censored, asupra operațiunilor exercițiului, vor fi publicate în «Monitorul Oficial», înainte de întrunirea adunării generale.

Ordinea de zi:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1905.
2. Descărcarea consiliului de administrațiune de gestiunea sa;

3. Distribuirea beneficiilor realizate, conform bilanțului;

4. Alegerea unui director în locul dlui Eugeniu Carada și a unui censor în locul dlui Vințilă I. Brătianu ale căror mandate expiră la 31 Decembrie 1906.

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Șirianu Cor. 2—	plus 10 fl. porto
„Poveștili și schițe” de S. Secula 1.—	5 " "
„Nuvele” de Emil Zola Cor. 0.40	5 " "
„Școlarul declamator”	0.50 " "
„Stropi de roșu”	1.— " 10 " "
„Aur” Const. Hodoș	1.50 " 10 " "
„Telegrama” farză în 3 acte	0.30 " 3 " "
„Amicul Poporului” T. Vuiculescu	1.— " 10 " "

Redactor responsabil: Sever Bosu.

Editor-proprietar: George Niehla.

Află aplicare momentan

3 culegători tipografici
buni

în tipografia „Tribunei”.

Emulsio Scoțiană

se pregătește din cel mai bun oleu din ficat de știucă norvegiană, împreună cu săruri de phophor natric. Se poate folosi la toate acele cazuri, la care până acum s'a folosit oleul comun de știucă.

Partea unsuroasă a lui EMUSIO SCOTIAN este împărțită în emulsie în astfel de picuri, în cât acel oleu se poate mai ușor înghiți și folosi, de cât cel comun. Afară de aceea EMUSIO SCOTIAN este de un gust foarte bun, așa că la acesta îi lipsește mirosul neplăcut, ce se găsește la oleul comun de știucă.

Emblema EMUSIO SCOTIAN, «un pescar, ce pe spate duce o mare știucă».

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la aceasta carte, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimite fără altă cheltuielă 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originare e de 2.50 cor.

Am
fost
betiv

până-ce nu am folosit *medicina antialcoolică a lui FRANKL.*

Femeea mea mi-a pus'o în băntură, și cum acest medicament nu are nici miros și nici gust, — fără știrea mea am luat leacul mântuitor. Acum mi-e scîrbă de ori-ce băntură spirtuoasă. Recomand ori și cui acest leac. K. M., măcelar.

Acest leac a readus fericeirea în mi și mi de familie. Nu e stricăcios sănătății! Un flacon întreg e 5 coroane. Se poate comanda și cu rambursă.

FRANKL ANTAL, spiterie
SZEGED, Felső-város 20.

Mersul trenurilor

Valabil dela 1 Oct.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 dim.
Sofronya	—	11.41	9.48
Curtici	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	4.59	12.26	10.40
Ciaba	5.17	12.59	11.24
Szolnok	7.17	4.13	2.34
Bpesta, sosește	9.35 seara	7.20 seara	6.10

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.10 dim.	10.—
Szolnok	9.16	10.56	1.—
Ciaba	11.11	1.28	4.09
Chitighaz	11.30	2.29	4.58
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curtici	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29 d. m.	6.05

ARAD—SEGHEDIN.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.50 dim.	4.06 d. m.	7.10
Pecica	5.33	4.39	7.54
Bătania	6.01	5.01	8.21
Mezőhegyes	6.38	5.30	8.57
Nádlac	7.26	6.31	9.46
Makó	8.02	7.13	10.29
Seghedin, sos.	9.35	8.31	11.49

SEGHEDIN—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Seghedin, pl.	4.00 dim.	6.29 seara	3.23
Makó	5.05	7.30	4.17
Nádlac	5.59	8.15	4.53
Mezőhegyes	6.36	8.46	5.23
Bătania	7.31	9.33	6.02
Pecica	7.58	9.57	6.59
Arad, sosește	8.35	10.33	6.17

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.29 d. m.	6.35 d.
Ghioroc	—	4.35	7.06
Radna-Lipova	12.56	4.59	7.29
Soborșin	1.50	6.55	8.47
Murăș-IIia	2.31	7.55	9.42
Deva	2.56	8.44	10.27
Simeria (Piski)	3.07	8.58	10.41
Oraștia	3.32	9.45	11.24
Vințul-de-jos	3.53	10.30	12.04
Alba-Iulia	4.15	10.49	12.24
Teiuș, sosește	7.36 seara	11.25 seara	12.58 d.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim.	8.55 dim.	2.— d.
Alba-Iulia	4.23	9.30	2.28
Vințul-de-jos	4.44	11.47	2.48
Oraștie	5.33	12.33	3.33
Simeria (Piski)	5.59	12.50	3.57
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-IIia	7.06	1.41	5.05
Soborșin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.34	3.23	7.34
Ghioroc	10.10	—	8.10
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara, sos.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara, pl.	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-nou	10.27	3.33	11.49
Arad, sosește	10.40	3.42	00.95

Iacă suferi de reumă și răceală nu căuta alt medicament decât **Dr. Flesch** de reumă și răceală. Dr. Flesch este reuma, răceala, durerea de mână, picioare, și slăbirea mânilor și picioarelor, durerile în tăl, sforțări, scintiri și umflăturile, mai în abă de cât ori-oo alt medicament. Infuzița se poate vea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi eari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se ate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o **Dr. Flesch Emil** apotecar „Magyar Korona” GYÖR — Baross-ut Nr. 24. adapesta, magazinul prim în apotecilo lui Török Iosif budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26 sticlă de 1/2 delitre 2 cor. La o folosire mai îndelun- tă, pentru o sticlă „familiară” prețul 5 cor., din care 2 u 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs postal.

Vinzare de VIN în mare și mic, producțiune proprie din podgoria Șiriei.

vin nou alb, litra	52 fileri.
vin vechiu alb	64 „
süzling alb	80 „
chiller (roșu)	56 „
vin roșu vechiu	cor. 1.—
rachiu de drojdii, fabricat pro- priu, rafinat și rachiu de prune	1.60 cor.
elin sîrbesc veritabil	1.20 „

Se capătă la **Quiriní Sándor** Arad, Aulich Lajos-u. 7/e.

Brutăria „Margareta” lucrează exclusiv cu **putere manuală** și produce **pâinea de casă cea mai bună** cea mai gustoasă și cea mai nutritoare. **Kgr. 8, 9 și 11 cruceri.**

Se transportă acasă, chiar și cantitatea cea mai mică — în orice timp. Comandele de probă sunt mai potrivite pe cărți poștale.

Brutăria de pâine de casă „MARGARETA”

Kossuth-u. în colț cu Varjassy József-u. **ARAD**

Teodorovits Milán

COFETAR ȘI PREGĂTITOR DE CIARĂ Timișoara-Fabric

Prăvălia: Strada Principala Nr. 15. Atelierul: Strada Körte în casa proprie.

Lumini de ceară 1 kg. 1 cor. 60 fileri. Aluate . . . 140 bucăți — 2 coroane.

NU e de lipsă să se mai comande bandage în Budapesta și Viena. Confecționez tot felul de **mănuși și bandage** pentru domni și doamne precum și suspensorii, cu prețuri favorabile și le curăț. Solicitând protecția onor- public oin loc și jur, sunt cu toată stima:

Kovács Lajos

mănușier și confecționar de bandage Arad, St.Pal-u. Nr. 3.

Nouă prăvălie de flori.

Atrag atențiunea on. public asupra prăvăliei mele de flori naturale și artificiale ce mi-am deschis-o în **Strada Hunyadi n-ru 6.**

Primesc să pregătesc pentru ori-ce ocazii de nunți, baluri, etc. buchete, coroane și orice decorații, cu cel mai bun gust. În timp de lipsă, coroane se pregătesc în 3 ore. Primesc și aranjare de grădini pe la domenii, cu condițiile cele mai favorabile. Recomandându-mă în protecția onor. public, rămân eu deosebită stimă:

Czavar Dániel

Grădinar, — Arad, — strada Hunyadi-u. nr. 6.

Transpunere de prăvălie!

Köteles Imre

măsar de edificii, mobile și portaluri Arad, Halász-u. 9. sz. (casa Domány)

Primește ori-ce fel de muncă ce se referă la bransa de măsurie de edificii, mobile și portaluri, ca lucrări de edificiu, instalări de prăvălii, ridicări de portaluri, aranjări de mobile de bucătărie, salon și odăie de dormit pe lângă prețuri moderate și execuție punctuală și repede. Pregătesc gratis planuri și deseme. Comande increzătoare așteaptă de la on. public, cu stimă:

Köteles Imre

măsar de edificiu mobile și portaluri.

Am onoare a încunoștiința pe onor. public, că în curtea fabricii de spirt „Mittelmann” în Béla-tér 1. am deschis un magazin pentru **lemn de foc** unde se pot căpăta:

blăni de fag de I-a clasă || **blăni de fag de II-a clasă**
stejar I-a || **stejar II-a**

de asemenea și grinzii. = Se poate lifera și cu vagoanele.

Braun Ede.

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracssek Ignác

zidar eualificat și antreprenor de zidiri Arad, strada Választó nr. 63. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincă, pentru orice fel de lucrări în această branșe, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și repararea de zidiri vechi, pe lângă garanță și prețuri foarte estine.

Planuri și budgete face pe prețuri convenabile.

In atenția celor ce zidesc case!

Teodor Cioban zidar diplomat și architect, - ARAD, Deak Ferencz-utca 34.

Cu onoare încunoștiințez pe onor. public, că în **bransa arhitectonică** execut tot felul de întreprinderi de transformări de zidiri vechi, repararea de biserici române și școli, precum și zidirea lor. Cu planuri și budgete servesc gratuit. Comande primesc atît în loc cât și în provincie. Prețurile-s foarte moderate.

Cu stimă **Teodor Cioban.**

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere niof o cunoștiință de mai nainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,
 Budapest, IV. Havas-ateza 3-365.
 PRAG, Petersplatz 7.—865.

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile felurite din magazin și admirabilele sale bandage și diferite preparatii, ca

Cremă de lăcrămioare: preparat superb, delătură pistruil, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurățenii de pe față. Flacon 1 cor.
Săpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.
Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o culoare foarte plăcută față

ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.
Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutură frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților.
 Alifie »Coroană« pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun »Coroană«, buc. 80 fil. Spirit pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și praful de dinți »Papp« 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. Arad

POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, iar sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

258

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce a întrebuintarea de apă nesipoasă ori murdară nu abzie serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de cânepă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o

mă aflu în plăcuta poziție a produce și scula onorabil public o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă pre-o-o-o țurile cele mai avantajoase. o-o-o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Seitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigării mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit o-o-o-o-o-o și prompt. o-o-o-o-o-o

Pentru vinderea în comisiune a

Marelui Magazin de assortimente de sticlă

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, decourii pentru odăi și mese, acomodată pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe

Szabadság-tér 21.

Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă: **Klohs Adolf.**